

**Varsinais-Suomen
TKI-tiekartta
2024–2029**

Varsinais-Suomen TKI-tiekartta 2024–2029

Tutkimuksen ja yritysten kumppanuuteen

TKI-tiekartan taustaa

- Varsinais-Suomen maakuntaohjelma: *”Laaditaan maakunnallinen tutkimus-, kehitys- ja innovaatioyhteistyön tiekartta, joka tuo yritykset, korkeakoulut ja julkisen sektorin yhteen.”*
- Varsinais-Suomen kilpailukyky ja hyvinvointi rakentuvat kestäväälle osaamiselle, tutkimukselle ja innovaatioille, jotka syntyvät usean eri toimijan saumattoman yhteistyön tuloksena eri puolilla maakuntaa.
- TKI-tiekartan avulla tavoitellaan koko maakunnan kärkialojen yritysten, yritysverkostojen, korkeakoulujen ja julkisen sektorin yhteenliittymiä ja verkostoja, jotka pyrkivät monipuolistamaan elinkeinorakennetta ja vahvistamaan tuottavuuskehitystä.
- Toimijoiden tulee kyetä hyödyntämään eurooppalaista ja kansainvälistä TKI-rahoitusta niin Euroopassa kuin laajemminkin sekä kytkeytyä kansainvälisiin TKI-verkostoihin.
- Tiekarttatyön kärkenä on maakunnan älykkään erikoistumisen strategian painopisteet, mutta tulokulma on kuitenkin tätä laajempi.

TKI-tiekartassa 2024–2029

Peilataan Varsinais-Suomen TKI-toimintaa seuraavien teemojen kautta

- Vihreä siirtymä
- Digitalisaatio
- Terveys ja hyvinvointi

On tunnistettu 8 toimenpidekokonaisuutta ja 40 toimenpidettä, joilla voidaan

- nostaa maakunnan tutkimus- ja kehittämismenot 4 prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2029 mennessä.
- vaikuttaa seuraavan EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden valmisteluun.

Toimenpidekokonaisuudet ja toimenpiteet

Toimenpidekokonaisuudet

1. Aktiivinen edunajaminen TKI-toiminnassa
2. TKI-toiminnan tutkimus- ja seurantamalli
3. Tutkimuslähtöinen liiketoiminta, startupit ja opiskelijayrittäjäyys
4. Yritysten ja TKI-osaajien veto- ja pitovoima
5. Yritysten TKI-osaaminen ja -resurssit
6. Yritysten TKI-toiminnan rahoitusmuodot ja rahoituksen kriteerit
7. Korkeakoulujen ja yritysten kumppanuus
8. TKI-infrastruktuurin ja testialustapalveluiden kehittäminen

1. Aktiivinen edunajaminen TKI-toiminnassa

Pullonkaulat

- Varsinais-Suomeen kaivataan selkeämpää yhteistä tavoitteenasetantaa TKI-toimintaan
- Tiukkojen kärkiteemojen tai alojen valinta voi johtaa joidenkin yritysten poisrajautumiseen rahoituksista
- Yritysten ja osaajien veto- ja pitovoima on kilpailukyvyn kannalta keskeistä ja niissä on vielä parantamisen varaa

Toimenpiteet

- TKI-toiminnan tavoitetason määrittelemine tiekartassa
- Hyvien yhteistyövalmiuksien ylläpito ja kehittäminen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla, erityisesti Euroopassa
- Yritysten oman kontaktihenkilön saaminen Brysseliin (vrt korkeakoulujen yhteisresurssi)
- Invest in -työn tekeminen ekosysteemien vahvistamisen näkökulmasta ja nykyisten yritysten aktivoiminen edelleen TKI-toimintaan
- TKI-toiminnan roolituksien ja kumppanuuksien vieminen strategisemmalle tasolle paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla
- Osaamisen veto- ja pitovoiman edistäminen laajassa yhteistyössä

2. TKI-toiminnan tutkimus- ja seurantamalli

Pullonkaulat

- TKI-toiminnan seuranta on hajallaan, kukin tekee sitä omista intresseistään
- Tilastoissa epäselvyyttä, merkitsevätkö yritykset TKI-menojaan aktiivisesti ja/tai kohdentavatko kuntatasolla?
- Veturihankkeiden (maakunnallisesta) vaikuttavuudesta ei ole vielä tietoa
- Suoran EU-rahoituksen hyödyntäminen yrityksissä on vähäistä

Toimenpiteet

- Maakuntatason tiedon kerääminen yhteen sekä korkeakoulujen että yritysten saamista TKI-rahoituksista
- Opiskelijoiden ja tutkijoiden määrän selvittäminen ja seuraaminen maakuntatasolla
- TKI-tilastojen ja seurannan kehittäminen sekä kokoaminen osaksi Lounaistietoa
- TKI-tiekartan päivittäminen 2026
- Yritysten aktivoiminen ilmoittamaan TKI-toiminnastaan Tilastokeskukselle kuntatasolla
- Veturihankkeiden vaikuttavuuden arvioiminen sekä kansallisella että maakunnallisella tasolla
- Yritysten EU-rahoituksen systemaattisempi seuraaminen ja niistä viestiminen
- Tarkempien alueellisten ohjelmien laatiminen kärkiteemojen vaikuttavammaksi kehittämiseksi, esimerkiksi datatalouteen ja vetytalouteen

3. Tutkimuslähtöinen liiketoiminta, startupit ja opiskelijayrittäjyys

Pullonkaulat

- Alkuvaiheen yritysaihioiden määrä on liian pieni, ekosysteemi ei ole vielä riittävän houkutteleva kansainvälisesti ja vetovoimaisia yrittäjyyskursseja ei ole tarjolla riittävästi
- Yrittäjäksi lähteminen voidaan nähdä tutkimuspiireissä ”akateemisena epäonnistumisena” ja yrittäjyyden riskit pelottavat
- Yliopistojen rahoituspohja ei kannusta yrittäjyyteen tai yritysysteistyöhön ja tutkijoiden sektoreiden välinen liikkuvuus tulisi olla sujuvampaa

Toimenpiteet

- Eri tieteenalojen rajapinnoille muodostettavien monialaisten tiimien tukeminen jo opiskeluaikana
- Vetovoimaisten yrittäjyyskurssien sisällyttäminen korkeakouluopintoihin (lisää yrittäjyydestä kiinnostuneiden volyyymiä alkupäässä)
- Alueellisten kiihdytys- ja kasvuohjelmien uudistaminen (tarjoomaa ympäri vuoden ja moduläärisesti) ja pidempikestoisen yrityshautomomallin käynnistäminen
- Kansallisten yrittäjyysohjelmien parempi hyödyntäminen (esim. Spark Finland)
- Tutkijoiden sektoreiden välisen liikkuvuuden edistäminen (esim. yritysysteistyö tohtorikoulutuspiloteissa)

4. Yritysten ja TKI-osaajien veto- ja pitovoima

Pullonkaulat

- Vaikka T&K-rahoitusta kasvatettaisiin, innovaatiokykyisistä TKI-osaajista on osassa kärkialoista pulaa (kasvun hidaste). Osaava henkilöstö on maakunnan menestyvän TKI-toiminnan ratkaiseva tekijä.
- Kansallisen tutkijankoulutusprojetin tavoitteena on kouluttaa 1000 uutta tohtoria. Mistä saadaan hyvät hakijat maakunnan yliopistoihin ja miten pidetään kiinni osaajista? Pitää pystyä edistämään tohtoreiden osaamisen hyödyntämistä nykyistä laajemmin (sijoittuminen eri sektoreille).
- Kansainvälisiä menestystarinoita on, mutta niistä ei viestitä riittävästi. Maakunnan toimijoiden tulisi kasvattaa alueen kansainvälistä ja kansallistakin tunnettuutta.

Toimenpiteet

- Ennakoidaan miten kärkialojen osaaminen muuttuu tulevaisuudessa (osaamisen muutos ja osaamiskapeikat) ja tunnistetaan koulutustarpeet.
- Tuetaan toimenpiteitä, joilla edesautetaan huipputaiteiden koulutusta sekä yritysten ja osaajien houkuttelua maakuntaan. Näiden myötävaikutuksella kansainvälinen vetovoimamme kasvaa, mikä puolestaan auttaa yritysten, osaajien ja investointien houkuttelussa (positiivinen kierre).
- Kasvatetaan Varsinais-Suomen näkyvyyttä ja kerrotaan maakunnan menestystarinoista (ekosysteemin houkuttelevuus).

6. Yritysten TKI-toiminnan rahoitusmuodot ja rahoituksen kriteerit

Pullonkaulat

- Business Finlandin rahoitusinstrumenteissa on erittäin korkeat vaatimukset kasvunopeudelle ja erityisesti viennin kautta tapahtuvalle kasvulle – ei aina realistisia kaikilla aloilla, mikä ajaa ”powerpoint-optimointiin”
- Riskinottokyky julkisissa rahoituksissa on matala, mikä vaikeuttaa TKI-aloitusta ja ”suurten” innovaatioiden syntymistä
- Rahoituspäätökset ovat hitaita, eivätkä vastaa kasvuyritysten tarpeita (sekä BF että EU-instrumentit)

Toimenpiteet

- Julkisten rahoitusinstrumenttien riskitasoon, kasvuvaatimukseen ja oman pääoman ehtoisuuteen vaikuttaminen
- Veturiyritys-tyyppisten rahoitusten aktiivinen edistäminen, vetää mukanaan pienempiä yrityksiä
- Midcap- ja suuryritysten suora kontaktoiminen ja tuki isojen kokonaisuuksien kokoamiseen
- ”Kätilöinti” oikean konsortion löytämiseksi, EU-toimiston tuki
- USA/NATO-mahdollisuuksien hyödyntäminen / kansainvälistymisen näkökulma
- VC-rahaston saaminen alueelle tukemaan yritysten kasvuvaiheen pääomitusta

5. Yritysten TKI-osaaminen ja -resurssit

Pullonkaulat

- Rahoituksen ”hallintaosaaminen” on vielä suppealla joukolla yrityksiä. Yrityksillä on epävarmuutta oman pääoman hallinnasta ja (talous)hallintoon kohdistuvista projektivaatimuksista.
- Kaupallisesti menestyksellisen projektikonaisuuden suunnitteleminen on haastavaa: Esim. Business Finlandilla paljon T&K-lainojen perimättä jättämisen päätöksiä, koska tuote ei myy, vaikka teknisesti ok.
- Mahdollisuuksien ymmärtäminen on vielä vähäistä: TKI-toiminta ja erilaiset rahoitusinstrumentit avaavat kontakteja, verkostoja ja monen tason mahdollisuuksia. Erityisesti pienemmillä yrityksillä ei välttämättä ole dedikoitua T&K-henkilöä, joka voisi näihin paneutua.

Toimenpiteet

- Laadukkaan koulutuksen ja valmennuksen lisääminen rahoitusten hakemiseen, raportointiin ja hallinnointiin
- Selkeiden infotilaisuuksien järjestäminen rahoituksista: Kohdennettujen ja yleisten tapahtumien tasapaino, fokus mahdollisuuksissa ja ”miten”-sisällössä, eikä kriteereissä ja rajoituksissa
- Onnistumisen tarinoiden ja menestyneiden projektien aktiivinen viestiminen
- ”Projektipäällikköpalvelun” kehittäminen ja tuottaminen
- Konsulttipalveluiden saatavuuden ja löytämisen helpottaminen, yhteistyön lisääminen, eri toimijoiden välisen roolituksen kehittäminen (EU-projektien yhteydessä)

7. Korkeakoulujen ja yritysten kumppanuus

Pullonkaulat

- Rahoitusta tutkimus-yritysyhteistyöhön on tarjolla, mutta haaste on löytää yrityksiä, jolla on tutkimustarvetta. Jos tutkimustarvetta on, niin yrityksellä ei välttämättä ole resursseja edetä.
- Alkuvaiheen tutkimus-yritysyhteistyön rahoitusinstrumentti puuttuu. Business Finlandin rahoituksessa yrityksen rahoitusehdoksi on asetettu vahva vientitavoite, mutta ennen kuin yrityksen tuote tai teknologia on valmis vientiin, pitää tehdä TKI-työtä tiettyyn tasoon asti Suomessa.
- Resurssipula tutkimus-yritysyhteistyön käynnistämiseksi on haaste sekä korkeakouluissa että yrityksissä, tutkijoilla ei kannustimia tarpeeksi eikä yrityksissä resurssia esim. hankevalmisteluun.
- Kohtaanto-ongelma: Tutkijat eivät aina löydä sopivaa yrityspartneria (vaikka uudet rahoitusohjelmat usein vaativat yritysosallistumista). Toisaalta yritykset eivät aina tunnista tutkimuksen hyötyjä.
- Aikajänne: Korkeakoulujen ja yritysten aikajänne ei aina kohtaa. Yrityksillä usein nopeampi sykli.
- Alueellisuus vs kansainvälisyys: Tutkimus on lähtökohtaisesti kansainvälistä. Tutkijat tekevät yritysyritysyhteistyötä kansallisesti ja kansainvälisesti. Vain n. 20-30 % tutkimus-yritysyhteistyöstä kohdistuu maakunnan yrityksiin.

Toimenpiteet

- Yritysten ja korkeakoulujen teemakohtaisten verkostojen lisääminen, kehittäminen ja fasilitoiminen, jotta oikeat TKI-kumppanit löytävät toisensa (esim. Corporate corner -tyyppiset toiminnot).
- Rahoitusmuodon kehittäminen kaupallistamisen tukemiseen ilman välitöntä vientitavoitetta (vrt BF-rahoitus)

8. TKI-infrastruktuurin ja testialustapalveluiden kehittäminen

Pullonkaulat

- Toimintaympäristötuen puute yritysten tarpeita tukevan tutkimusinfrastruktuurin hankkimiseen
- Korkeakoulujen infrastruktuuripalvelut voivat olla liian kalliita yrityksille esim. käytettyjen yleiskustannusmallien vuoksi
- Julkisen sektorin testialustapalvelut ovat epämääräisiä, yritykset eivät ymmärrä niitä
- Tutkimus- ja kehittämisinfrastruktuurin hankkiminen ja ylläpito on kallista ja se vanhenee nopeasti

Toimenpiteet

- Yhteisen viestin ja näkemyksen luominen sekä vaikuttamistyö tutkimusta ja yrityksiä palvelevan tutkimusinfrastruktuurirahoituksen edistämiseksi
- Rahoitusinstrumentin kehittäminen, jolla infrastruktuuripalvelujen kustannuksia voidaan subventoida
- Testaamisen valmiuksien arvioimisen ja testaamiseen liittyvän sääntelyn ja resursoinnin edellytysten ratkaiseminen esim. CRO:n (Contract Research Organization) tai vastaavan organisaation asiantuntijuuden avulla erityisesti terveydenhuollossa (esimerkiksi hyvinvointialueella)
- Testialustapalvelujen kehittäminen asiakasnäkökulmasta.
- Strategisen yhteistyön lisääminen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla tutkimusinfrastruktuurin hyödyntämisessä, "viisas lainaaminen" on fiksua
- Tutkimusinfrastruktuurin yhteishankkimisen lisääminen korkeakoulujen ja yritysten välillä

Teemat

Vihreä siirtymä
Digitalisaatio
Terveys ja hyvinvointi

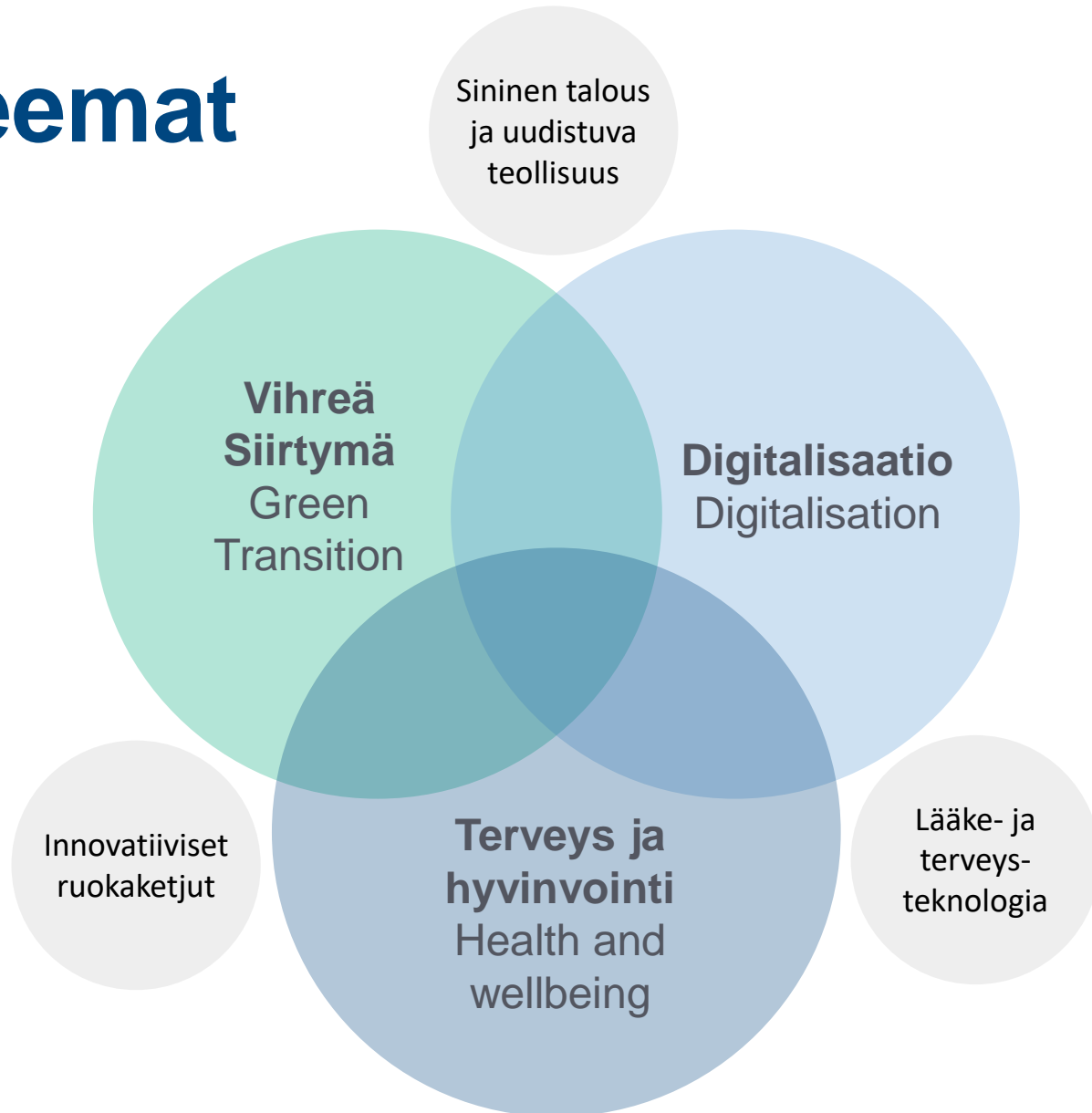
TKI-tiekartan teemat

TKI-tiekartan teemat

- Vihreä siirtymä
- Digitalisaatio
- Terveys ja hyvinvointi

Varsinais-Suomen älykkään erikoistumisen painopisteet

- Sininen talous ja uudistuva teollisuus
- Innovatiiviset ruokaketjut
- Lääke- ja terveysteknologia

Vihreä siirtymä

Green Transition

- Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalin hyvinvointiyhteiskunnan rakentamista. Kehityksen taustalla vaikuttavat globaalit kiristyneet kestävyysaasteet, kuten luonnonvarojen ylikulutus, ilmastonmuutos, luontokato sekä luonnon ekosysteemien häiriintyminen.
- Tilanteen korjaamiseen on luotu yhteinen Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, Green Deal. Kyseessä on järjestelmätason muutos, joka koskettaa koko yhteiskuntaa. Vaikuttavuutta saavutetaan lyhyen aikaikkunan sisällä tapahtuvilla, infrastruktuuri-, energiajärjestelmän- ja teollisuuden investoinneilla. EU kohdistaa myös mittavaa panostusta tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan. Tavoitteena on EU:n talouden modernisointi kestävästi ympäristön ja talouden kannalta kilpailukyky säilyttäen.
- Käytännössä vihreä siirtymä ilmenee vetytalouden, kiertotalouden, biotalouden sekä puhtaaseen teknologiaan liittyvän teollisuus- ja yritystoiminnan kehityksenä sekä näiden kautta syntyvien työpaikkojen määrän kasvuna.
- Talouskasvu tapahtuu yritysten kehittämien skaalautuvien teknologioiden kautta. Uudet teknologiat parantavat raaka-aineiden ja energian käyttöä resurssiviisaammaksi, päästöttömäksi ja lisäarvoa tuottavaksi sekä mahdollistavat materiaali- ja energiakiertoja. Samalla voidaan vähentää neitseellisten raaka-aineiden käyttöä, jolloin laajoja maa-alueita voidaan jättää koskemattomiksi tukien näin luonnon monimuotoisuutta.

Vihreässä siirtymässä on kyse paitsi olemassa olevien teollisuusalojen uudistumisesta kestävästi niin myös täysin uusien teollisuuden alojen syntymisestä esimerkiksi akku- ja vetyteollisuudessa, korkean jalostusarvon biotuote-teollisuudessa ja kiertotaloudessa, niin materiaali- kuin energianäkökulmasta.

Varsinais-Suomella on yhtä hyvät mahdollisuudet toimia alustana näille uusille teollisuudenaloille kuin muillakin suomalaisilla ja eurooppalaisilla alueilla. Kyse on tahtotilasta ja valmiusasteen nostamisesta investointien vastaanottamiselle.

Digitalisaatio

Digitalisation

- Digitalisaatio on vihreään siirtymän tavoin vahvasti muita aloja uudistavaa ja tukevaa toimintaa. Varsinais-Suomen vahvuutena digitalisaatiossa on tutkimustoiminta, joka vahvistuu entisestään teknillisen tiedekunnan myötä. Vuonna 2018 perustettu Teknologiaakampus Turku -verkosto on lisännyt sekä korkeakoulujen välistä yhteistyötä, että korkeakoulujen ja yritysten välistä yhteistyötä.
- Digitalisaatiossa erityisiä varsinaissuomalaisia vahvuuksia ovat tekoäly ja NLP (Natural Language Processing, luonnollisen suomen kielen opettaminen tietokoneelle), ohjelmistoteknologiat, *Industry 4.0* teknologiat mukaan lukien lisäävä valmistus, AR, VR & XR, reunalaskenta, tietoturva, IoT, simulaatiot ja digitaaliset kaksoset, autonomiset ja etäohjattavat järjestelmät sekä näitä tukeva langaton tietoliikenne.

Ekosysteemiajattelu on tätä päivää ja huomista. Sitä pitää lisätä entisestään. Onnistumisen mahdollisuudet ovat silloin parhaimmat, kun on yhteinen tavoite kehittää esim. kestäväää materiaalihallintaa ja mukana kehitystyössä on tutkijoita ja telakka monine kumppanuusyrityksineen ja tämän kaiken integroiva yritys.

Terveys ja hyvinvointi

Health and Wellbeing

- Terveysteknologian vahvuudet Varsinais-Suomessa ovat lääkekehitys, kuvantaminen, diagnostiikka ja terveystiedot. Näillä alueen älykkään erikoistumisen painopistealueilla on kansainvälisesti korkeatasoista tutkimusta ja koulutusta, sekä tätä toimintaa tukevaa tutkimusinfrastruktuuria. Yhdessä alueen yritysten kanssa em. painopisteet muodostavat kansainvälisesti tarkasteltuna poikkeuksellisen kokonaisvaltaisen arvoketjun. Merkittävää on myös, että Kansallinen Lääkekehityskeskus aloittaa toimintansa Turussa vuonna 2024.
- Terveysteknologian osalta vahvaa kasvua on nähtävillä erityisesti terveystietoon liittyvässä tutkimus- ja kehitystoiminnassa.
- Biolääketieteellisen kuvantamisen huipputaiteiden keskittyminen alueella on huomioitu myös yritysten keskuudessa ja kansainvälinen yhteistyö alan yritysten kanssa on muodostunut jatkuvaksi toiminnaksi.
- Biomateriaaleihin liittyvää TKI-toimintaa on alueella ja alan vientiyrityksiä niin ikään. Myös TKI-toimintaa tukevan infrastruktuurin kehittämiseen panostetaan.
- Elintarvike- ja ruokakehitys on osa terveyden ja hyvinvoinnin kokonaisuutta. Varsinais-Suomessa tehdään laaja-alaista tutkimus- ja opetustoimintaa niin lääketieteellisessä kuin teknillisessä tiedekunnassa. Myös alan yrityksiä on alueella alkutuotannosta lähtien. Muun muassa kasviproteiinin kehitystyö nähdään olevan tulevaisuuden kannalta tärkeänä.

Varsinais-Suomessa on maailmanluokan kuvantamisinfraa ja -osaamista. Turku onkin tunnettu Suomen ja Euroopan kuvantamisen pääkaupunkina. Turussa sijaitsee myös merkittävä kuvantamiseen erikoistunut tutkimuskeskus, Turun PET-keskus, ja Eurooppalainen biologisen ja lääketieteellisen kuvantamisen tutkimusinfrastruktuuri Euro-BioImaging ERIC.

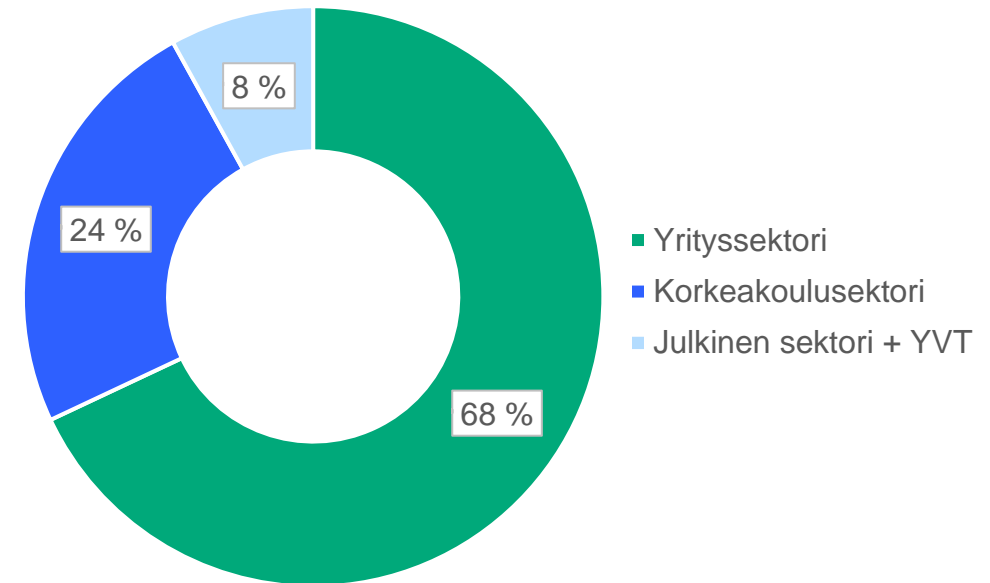
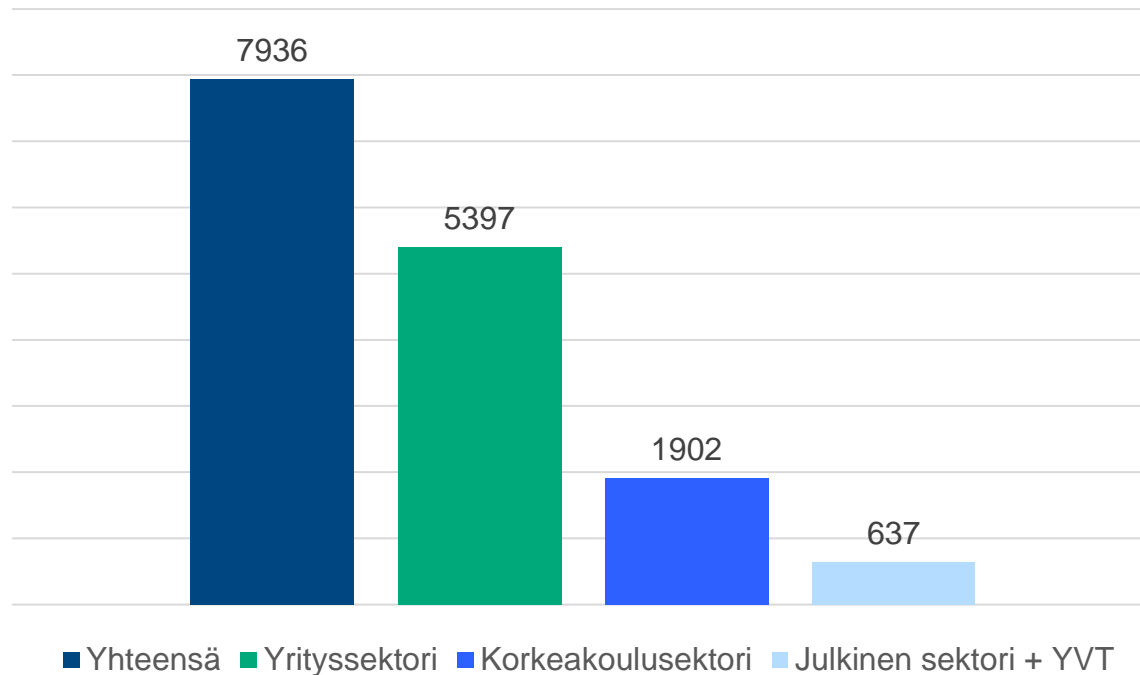

Tilastot

T&K-menot ja T&K-henkilöstö

Suomen tutkimus- ja kehittämistoiminnan osuus 2,95 % bkt:sta vuonna 2022

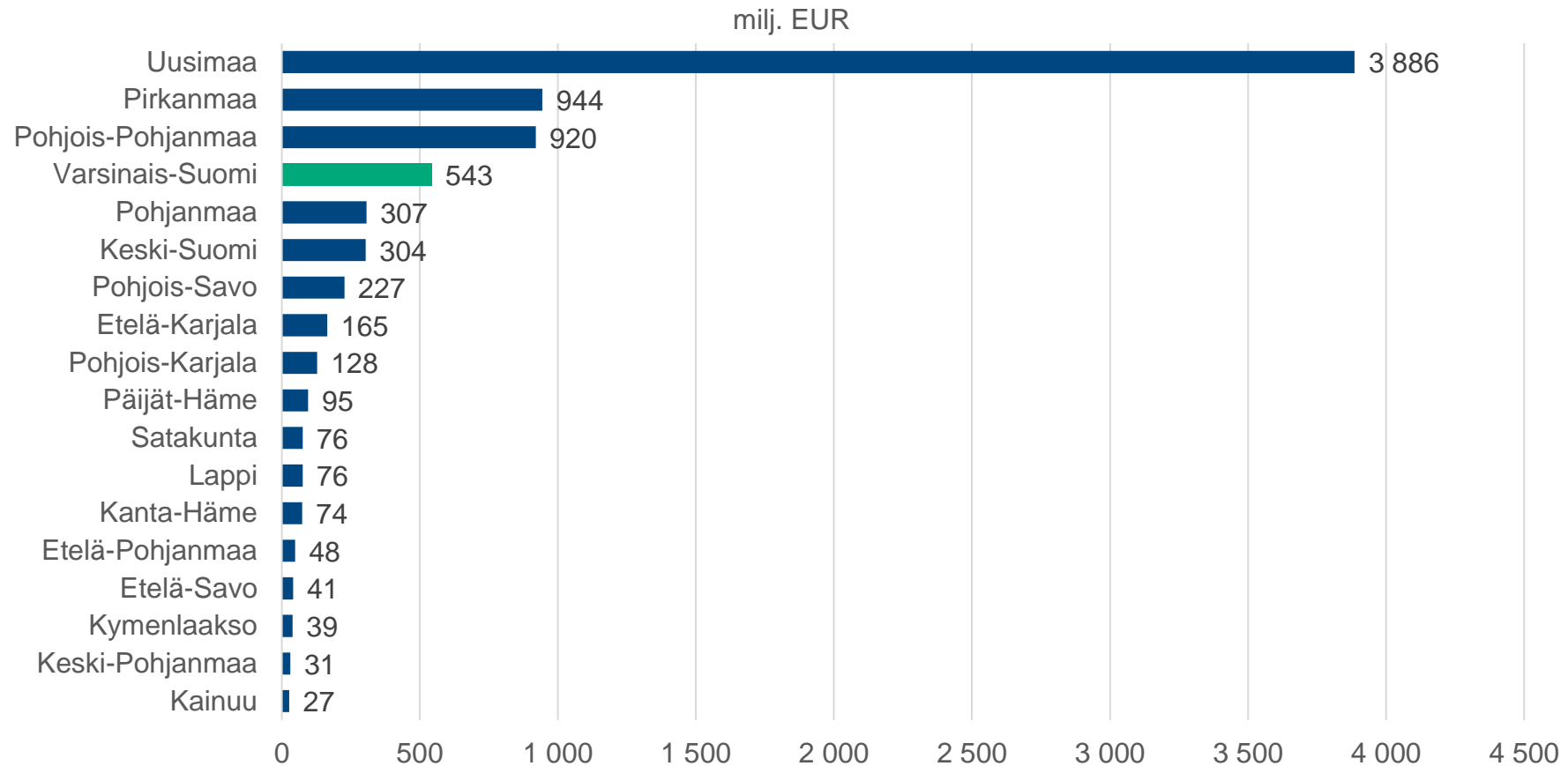
milj. EUR

Kansallinen tavoite
vuoteen 2030 mennessä:
4 % bkt:sta

T&K-menot maakunnittain 2022

Varsinais-Suomi neljäntenä

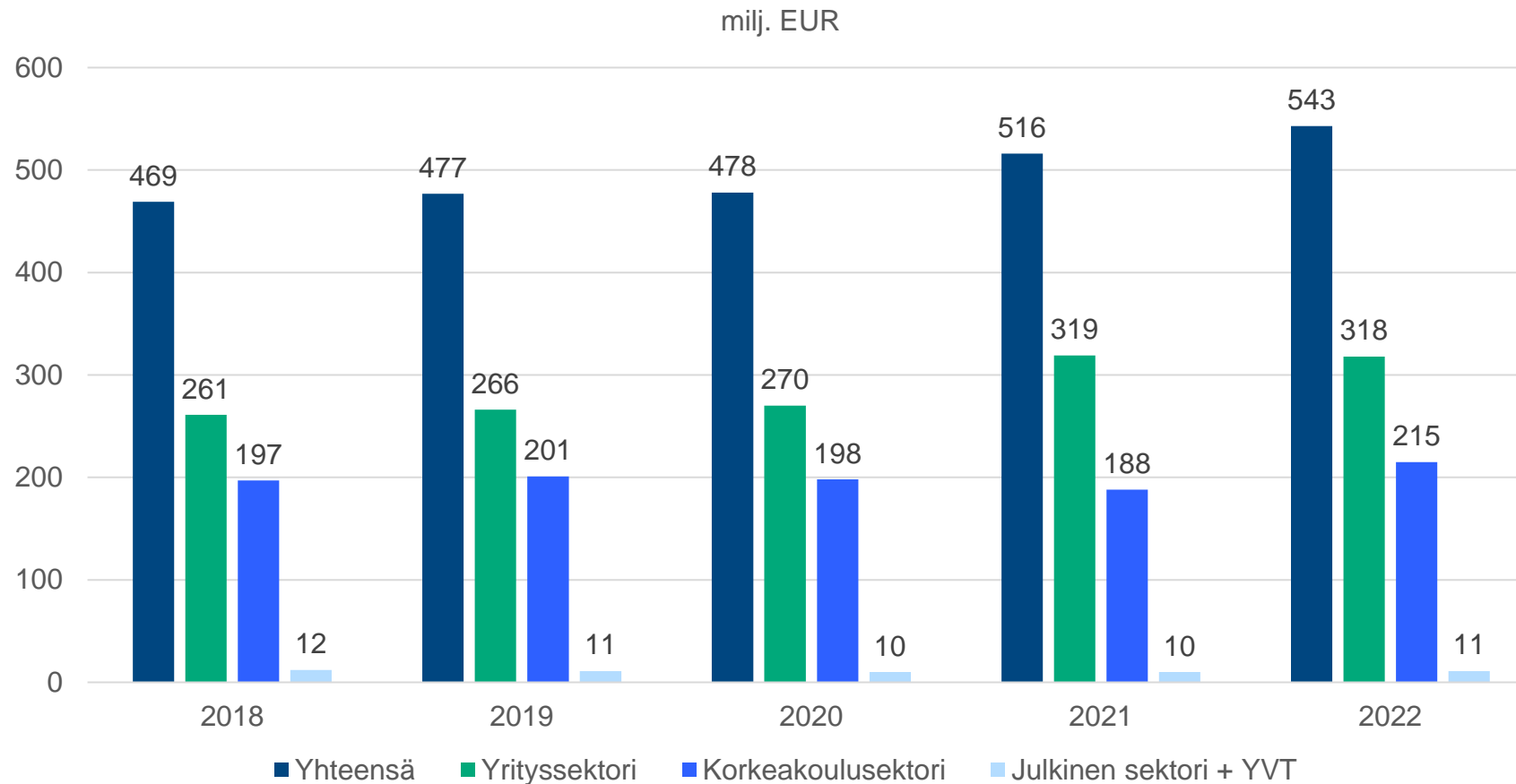

Lähde: Tilastokeskus, tutkimus- ja kehittämistoiminta

Varsinais-Suomen T&K-menot 2018–2022

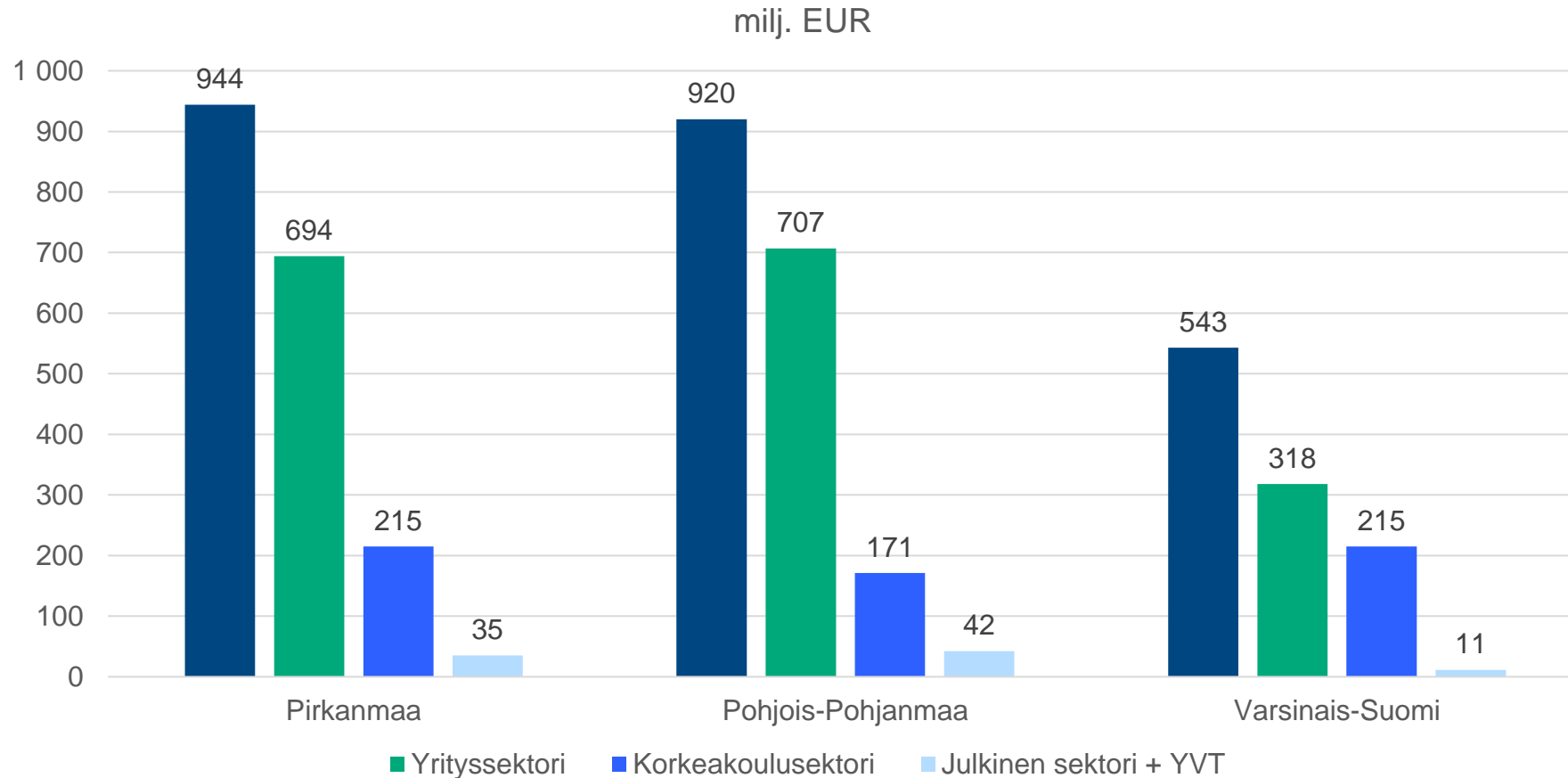
Kokonaissumma hitaassa kasvussa

Lähde: Tilastokeskus, tutkimus- ja kehittämistoiminta

Kolmen maakunnan T&K-menot 2022

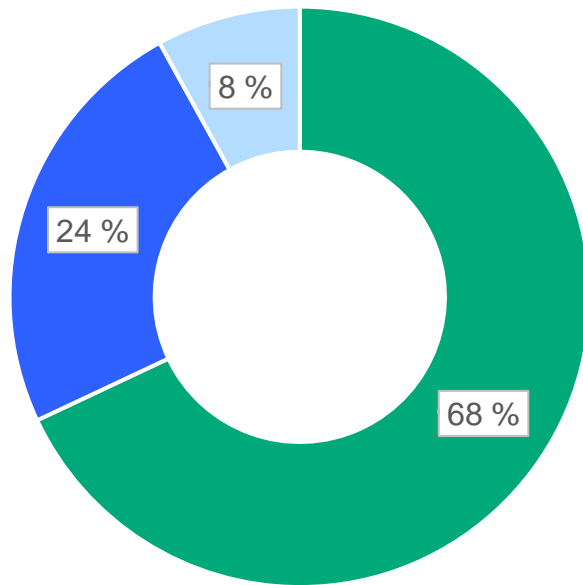
Merkittävä ero yrityssektorin osuudessa

Sektorien osuudet

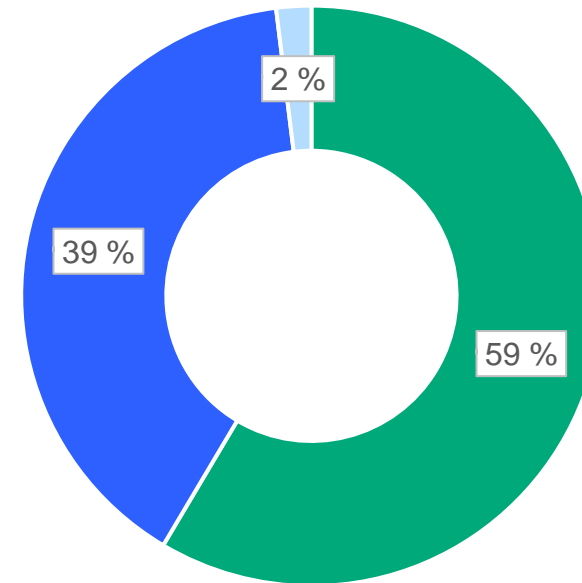
Koko Suomi vs. Varsinais-Suomi

Koko Suomi

■ Yrityssektori ■ Korkeakoulusektori ■ Julkinen sektori + YVT

Varsinais-Suomi

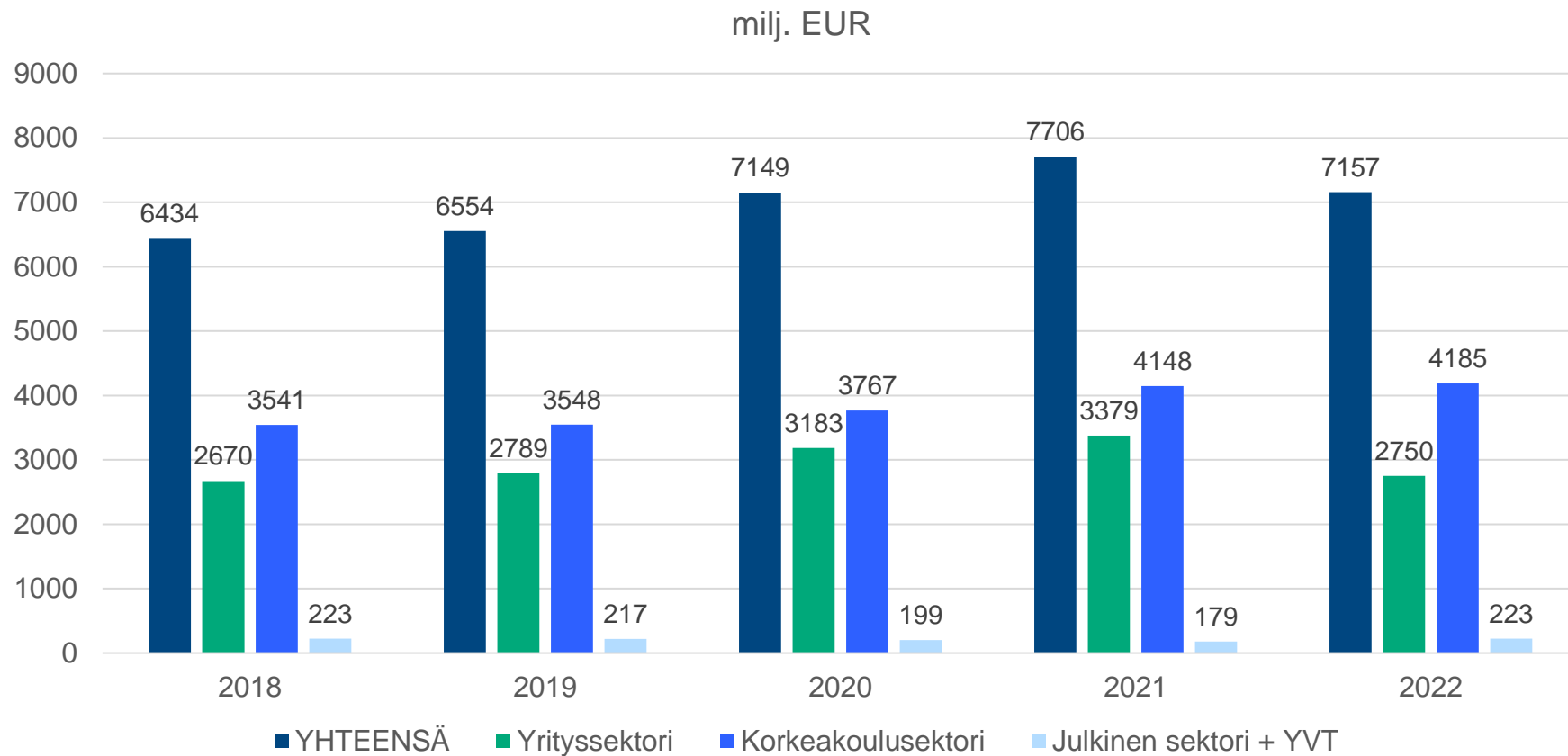

■ Yrityssektori ■ Korkeakoulusektori ■ Julkinen sektori + YVT

Varsinais-Suomessa yritysten osuus
muita maakuntia pienempi

Varsinais-Suomen T&K-henkilöstö 2018–2022

Yrityssektorin osuus pudonnut 2021->2022

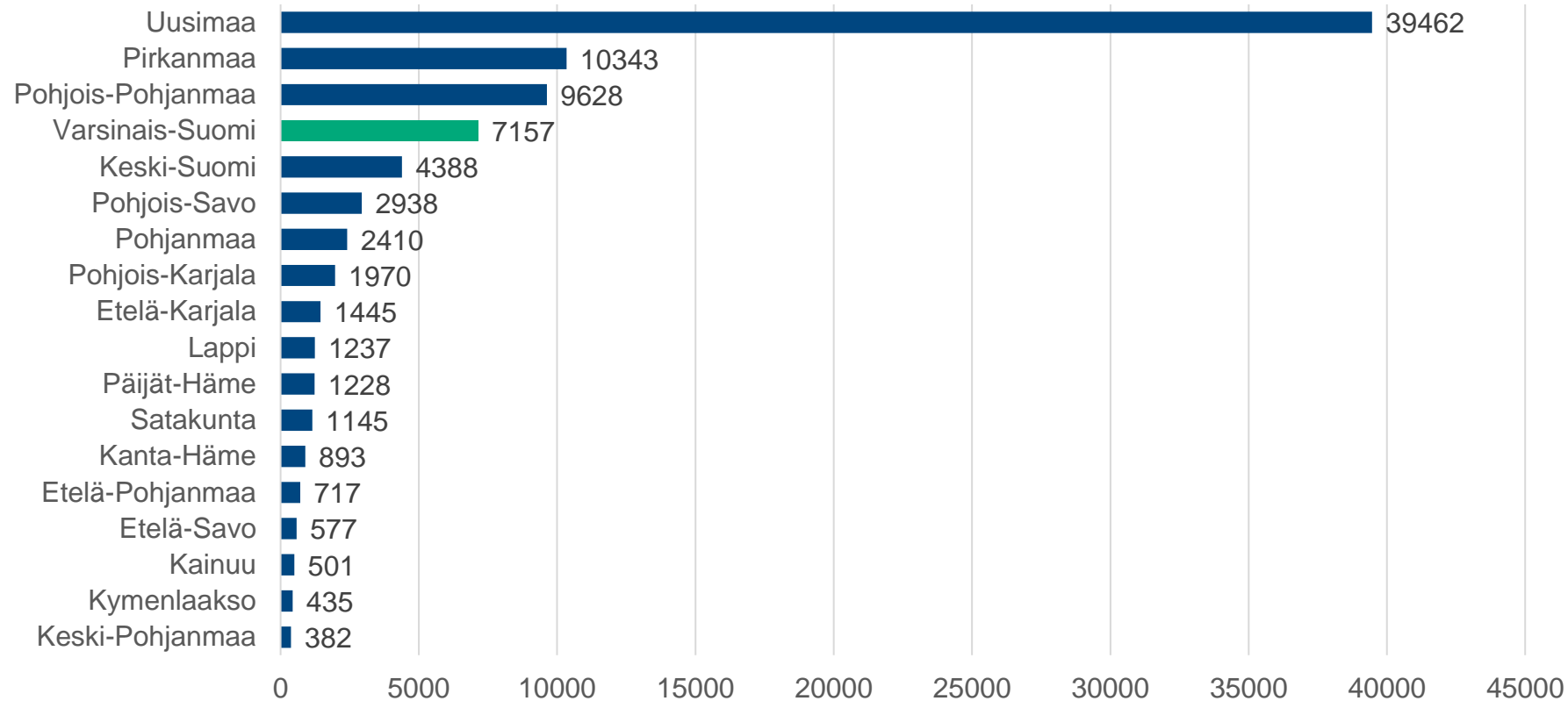

Lähde: Tilastokeskus, tutkimus- ja kehittämistoiminta

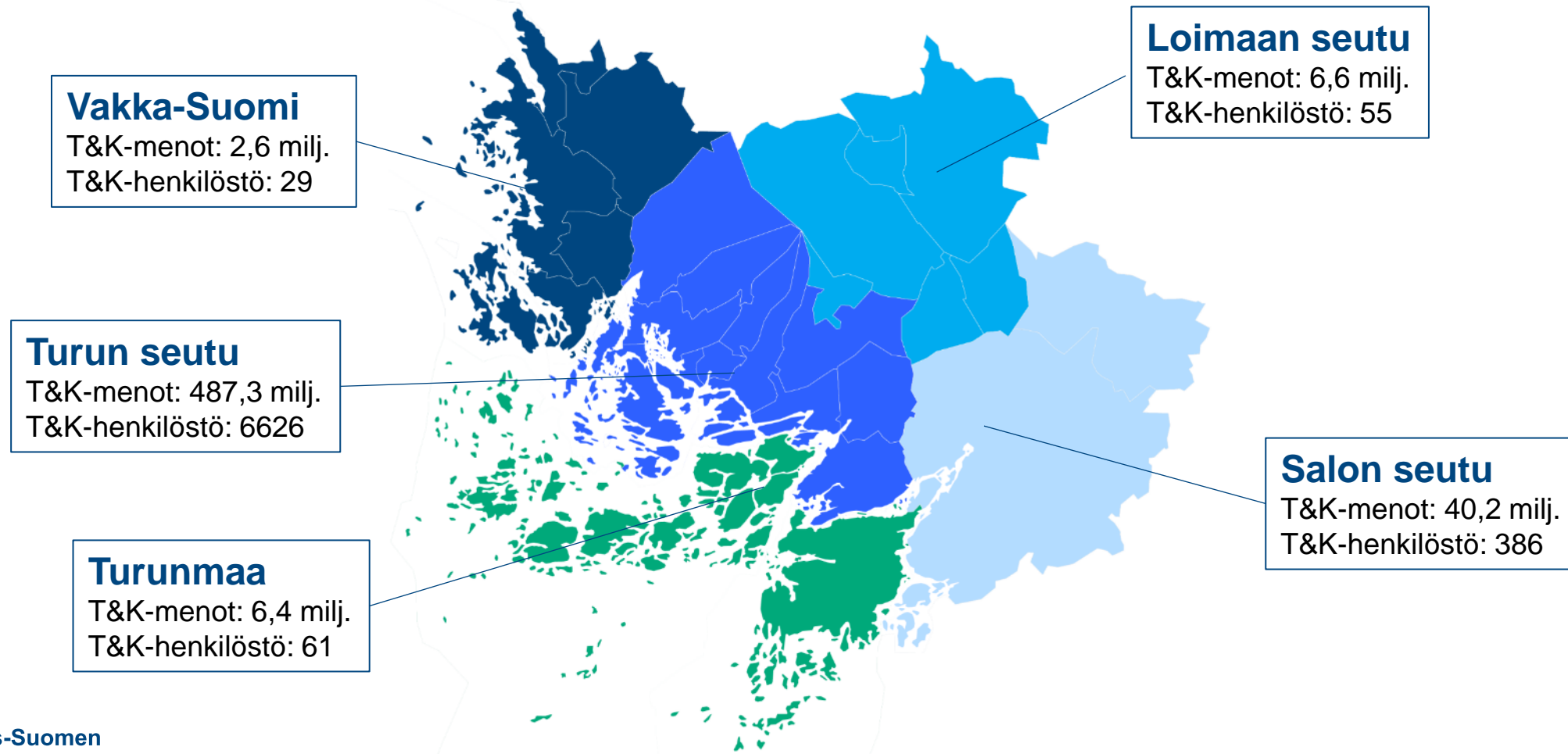
T&K-henkilöstö maakunnittain 2022

Varsinais-Suomi neljäntenä

milj. EUR

Viiden seudun T&K-menot 2022

TKI-tiekartan valmisteluun osallistuneet

TKI-tiekartan ohjausryhmä, työryhmä ja pysyvien ryhmien tapaamiset

Ohjausryhmä

Örjan Andersson, Yrkeshögskolan Novia
Björn Grönholm, Turun kaupunki
Mika Hannula, Turun yliopisto
Okku Kalliokoski, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Anna Kivinen, Turun kaupunki (esittelijä)
Johanna Krappe, Turun ammattikorkeakoulu
Hannu Lehti, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Reko Leino, Åbo Akademi
Johanna Liinamaa, Yrkeshögskolan Novia
Mats Lindfelt, Åbo Akademi
Niko Kyynäräinen, Turun kaupunki (pj)
Timo Metsä-Tokila, Business Finland
Tarja Nuotio, Varsinais-Suomen liitto
Tom Palenius, Business Turku
Petteri Partanen, Varsinais-Suomen liitto
Aki Parviainen, Business Finland
Juhani Soini, Turun ammattikorkeakoulu

Business Turun työryhmä

Linda Fröberg-Niemi
Lotta Kujanpää
Tom Palenius
Aino Ukkola

Pysyvien ryhmien tapaamiset

Kulttuurikampus Turku
Teknologiakampus Turku
Terveyskampus Turku
Varsinais-Suomen TKI-Foorumi
Lääke- ja terveysteknologiatyöryhmä (ÄES)
Merialan asiantuntijaryhmä (ÄES)
Ruokakehittäjien foorumi (ÄES)
Varsinais-Suomen Ennakointiakatemia
Varsinais-Suomen liiton TKI-tiimi
Varsinais-Suomen kuntajohtajakokous
Maakunnan yhteistyöryhmä
Maaseutuajaoston ruokaryhmä
Maakuntahallitus

Työpajoihin ja haastatteluihin osallistuneet organisaatiot

Abomics Oy
Aistila Oy
BonAlive Biomaterials Oy
Borealis Bioproducts Oy
Business Finland
Business Turku
Carina Solutions Oy (Carinafour)
Centre For Intelligent Computing CIC
CH-Bioforce Oy
DelSiTech Oy
Dewaco Oy
Earo Oy
Turun ja V-S Eurooppa-toimisto
Fepod Oy
FP-Pigments Oy
Fortum Battery Recycling Oy
HKScan Oyj
Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kaarinan Kehitys

Kemiönsaaren kunta
Laitilan kaupunki
Laitilan Wirvoitusjuomatehdas Oy
Liedon kaupunki
LM-Instruments Oy (LM-Dental)
Loimaan kaupunki
Loimaan Teknologiaklusteri
Luonnonvarakeskus
Maskun kunta
Meyer Turku Oy
Munax Oy
Naantalin kaupunki
New Dawn Oy
Paimion kaupunki
Paraisten kaupunki
Pyjama Films Oy
Raisio kaupunki
RCP Software Oy
Renotech Oy

Rento Innovations Oy
Sauvon kunta
Separation Research Oy
Teknologiateollisuus ry
Turun ammattikorkeakoulu
Turun kauppakamari
Turun kaupunki
Turun Seudun Kehitys
Turun yliopisto
Ukipolis Oy
Uniogen Oy
Uudenkaupungin kaupunki
Vahterus Oy
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen Yrittäjät
Yrityssalo Oy
Yrkeshögskolan Novia
Åbo Akademi

varsinais-suomi.fi/tki